

Tespit Kullanım? Alg? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tespit Kullanım? Alg? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31569>

Özet

Tespit Kullanım Algı Anketi (TKAÇ), orijinal adı "Perceptions of Restraint Use Questionnaire (PRUQ)" olan ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışmasıdır. Bu ölçek, özellikle sağlık ve bakım hizmeti sunan profesyonellerin, hastalara uygulanan fiziksel veya kimyasal tespit yöntemlerine yönelik algıları, tutumları ve inançları değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Türkiye uyarlaması, ölçeğin dilsel ve kültürel etidelerini sağlamaya yan sıra, Türk popülasyonunda güçlü psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermiştir.

Ölçeğin güvenilirlik analizleri sonucunda yüksek düzeyde iç tutarlılık tespit edilmiştir (Cronbach Alfa değeri 0.93), kapsam geçerliği ise uzman görüşleri doğrultusunda belirlenmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin Türkiye'deki klinik uygulamalar ve akademik araştırmalar için güvenilir bir araç olduğunu doğrulamıştır.

Anahtar Kelimeler

Tespit Kullanım, Algı, Geriatri, Hemşirelik, Uyarlama, Psikometri, Kapsam Geçerlik İndeksi, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Semiha Aydın Özkan, Tuba Karaca, E. Derya İster.

Amaç

Tespit Kullanım Algı Anketi'nin temel amacı, sağlık profesyonellerinin (özellikle hemşirelerin ve bakım personelinin) hastalar üzerinde kullanılan fiziksel ve kimyasal tespit yöntemlerine yönelik kişisel ve mesleki algıları sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu algılar, tespit kullanımının etik boyutları, güvenlik faydaları ve hastanın haklarına etkisi gibi kritik konuları kapsamaktadır.

Ölçeğin Türkiye'de adaptasyonunun spesifik amacı, orijinal ölçeğin psikometrik yapısını Türk kültürü ve sağlık sistemi bağlamında geçerli ve güvenilir kılmaktır. Bu sayede, Türkiye'deki klinik ortamlarda tespit kullanım politikaları ve eğitim programlarının geliştirilmesine bilimsel bir temel sağlamak hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, "Tespit Kullanım Algısı" adı verilen çok boyutlu bir psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle tespit kullanımının nedenlerini (örneğin, düğmeleri önleme, tedaviye uyumu sağlamak), tespit sonuçları (örneğin, psikolojik travma, fiziksel zarar) ve tespit kullanımına alternatif yaklaşımlara yönelik inançları içeren alt boyutlardan oluşur. Ölçek, bireylerin tespit

gereklili?i ve uygunlu?u konusundaki sübjektif de?erlendirmelerini nicel hale getirir.

Geçerlik

Tespit Kullanım? Alg? Anketi'nin geçerlik çal??mas?, a??rl?kl? olarak kapsam geçerli?ine odaklanm??t?r. Geçerlik de?erlendirmesinde, uzman görü?leri toplanm?? ve sonuçlar Kapsam Geçerlik ?ndeksi (KG?, Content Validity Index - CVI) kullan?larak analiz edilmi?tir.

Uzmanlardan, ölçek maddelerinin uygunlu?unu 4 puanl? bir sistemle de?erlendirmeleri istenmi?tir (1: uygun de?il, 2: biraz uygun, 3: uygun, 4: çok uygun). KG? puan?, 3 veya 4 puan veren uzman say?s?n?n toplam uzman say?s?na bölünmesiyle hesaplanm??t?r. Yap?lan analizler sonucunda, toplam ölçek maddelerinin %88.5'inin 3 veya 4 puan ald??? saptanm??t?r. Bu oran, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? temsil etme yetene?inin yüksek oldu?unu ve maddelerin uzmanlar taraf?ndan genel kabul gördü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarlıl?k yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. ?ç tutarlıl?k analizi için yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r.

Yap?lan analizler sonucunda, Tespit Kullanım? Alg? Anketi'nin Cronbach Alfa de?eri **0.93** olarak saptanm??t?r. Psikometrik standartlara göre 0.90 üzerindeki bir de?er, ölçe?in maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde ili?kili oldu?unu ve ayn? yap?y? tutarlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü, yani mükemmel bir iç tutarlıl??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte, Tespit Kullanım? Alg? Anketi'nin yap? geçerli?ini destekleyen faktör analizi sonuçlar?na dair detaylı bilgi sunulmam??t?r. Tipik bir uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? incelemek amacıyla Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi gerçekleştirilmesi beklenir. Bu analizlerin sonuçlar?na dair spesifik veriler için orijinal yay?n makalesine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Kendini De?erlendirme Anketi

Language Available: Türkçe (Türk popülasyonuna uyarlanm??t?r)

Population Group: Sa?lıklı profesyonelleri ve bakım hizmeti sunan personel (Özellikle Geriatri ve

yoğun bakım alanlarında çalışanlar)

Age Group: Yetişkin

Population Details: Restoran kullanım? gibi etik ve klinik kararların alındığı ortamlarda çalışan profesyonel gruplar.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme (1 önemli değil - 5 çok önemli)

Anahtar Kelimeler

Tespit, Fiziksel Kısıtlama, Algusal Değerlendirme, Psikometrik Özellikler, Klinik Uygulama, Bakım, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değil.

Affiliation Email addresses: semihaaydin44@gmail.com (Sorumlu Yazar: Semiha Aydın Özkan)

Correspondence Address: Bilgi mevcut değil.

Çizimler, Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı?: 2017 (Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması'nın yayınlanma yılı).

Çizimler ve Ücret: Ölçek, *Turkish Journal of Geriatrics* dergisinde yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanım? için sorumlu yazar Semiha Aydın Özkan ile iletişime geçilmesi önerilir.

İlgili makalenin tam metin bağlantısı mevcut: geriatri.dergisi.org.

Kaynaklar

Aydın Özkan S, Karaca T, Derya İster E. Validity and reliability of the "perceptions of restraint use questionnaire" for use in Turkey. *Turkish Journal of Geriatrics* 2017;20(1):30-37.

Orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [perceptions-of-restraint-use-questionnaire-pruq-tespit-kullanimi-almi-anketi-toad.pdf](#)

Tespit Kullanım? Alg? Anketi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Tespit Kullanım? Alg? Anketi'nin (PRUQ) orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ancak ölçek, 5'li Likert derecelendirme format?n? kullanılmaktadır (1: önemli değil - 5: çok önemli).

ARABPSYCHOLOGY.COM